

mihael

KAPELANIJA SV. MIHAELA ARKANDELA MUP - SJEDIŠTE I RAVNATELJSTVO POLICIJE

**ČETVRTA I PETA
VAZMENA NEDJELJA**

18-19/ 2019.

**LISTIĆ POLICIJSKE KAPELANIJE
SV. MIHAELA ARKANĐELA
MUP - SJEDIŠTE I
RAVNATELJSTVO POLICIJE**

Godište XIV. (2019.), broj 18-19(399-400)
ČETVRTA I PETA VAZMENA NEDJELJA
 12. i 19 svibnja 2019.

Kontakt:

o. Stjepan Harjač, policijski kapelan
 tel.: 22 712, 84 048;
 e-mail: sharjac@mup.hr

Vinko Bakula, pomoćnik kapelana
 tel.: 88 853, 82 805;
 e-mail: vbakula@mup.hr

Naslovnica:
 Vinko Bakula, **Trebizat, modra rijeka**

SVIBANJ

ČETVRTA VAZMENA NEDJELJA

Ned. 12. Nedjelja Dobrog Pastira;
 Leopold Mandić

Pon.	13.	Gospa Fatimska; Servacije; Ema	
Uto.	14.	Matija apostol; Bonifacije; Matko; Matiša	
Sri.	15.	Solinski mučenici; Izidor seljak; Sofija,
Sonja	
Čet.	16.	Ivan Nepomuk; Nenad	
Pet.	17.	Paskal; Paško; Bruno; Akvilin	
Sub.	18.	Ivan I.; Venancije	

PETA VAZMENA NEDJELJA

Celestin; Rajko; Ivan; Teofil

Pon.	20.	Bernardin Sijenski; Akvila	
Uto.	21.	Andrija Bobola; Dubravka; Eugen	
Sri.	22.	Helena; Jagoda; Rita; Renata	
Čet.	23.	Deziderije; Željko; Nadan	
Pet.	24.	Marija Pomoćnica; Vinko; Suzana	
Sub.	25.	Beda Časni; Grgur VII.	

MEDITACIJA

Vjera - djela

3

SLUŽBA RIJEČI - Četvrta vazmena nedjelja

UVOD U ČITANJA

Svi smo Isusovi

4

ČITANJA

**Ja ovcama svojim dajem život
vječni**

6

HOMILIJA

Slijedi Krista

8

SLUŽBA RIJEČI - Peta vazmena nedjelja

UVOD U ČITANJA

Svi su pozvani

10

ČITANJA

Zapovijed vam novu dajem:

Ijubite jedni druge!

12

HOMILIJA

Novost

14

KATEHEZA

Crkva u apostolsko vrijeme

**Daljnje širenje kršćanstva do
trećeg stoljeća**

16

Hrvatska marijanska svetišta

Gospa od Zečeva

20

Zašto je svibanj posvećen Mariji

22

Mali vjerouaučni leksikon

23

NAŠI POKOJNI

24

Vjera - djela

Svijet je prije Krista bio svijet bez ljubavi - možda je ta tvrdnja jednog povjesničara pretjerana, no njome se bar pokušava objasniti izvanredna privlačnost kršćanstva.

Već od prvih kršćanskih vremena zapanjuje pogane susret s ljudima koji se vole, koji doživljavaju jedinstvo, uzajamnu pomoć i dijeljenje. Pogani drugog stoljeća daju jednakov svjedočanstvo: "Vidite - kažu oni - kako se međusobno ljube."

Kršćanstvo ne donosi ni novi sustav, čak ni novu religiju; ono je za svijet "*milost čovječnosti kojom se ljube, pomažu i brane drugi ljudi*" (Laktancije). Kristovo evanđelje stvara nove odnose, djeluje i poziva na akciju. Tamo gdje cvate vjera, tamo ljubav uskladištava plodove njezina djelovanja.

Od samih početaka kršćanstva pa do danas, crkvenim zajednicama snažno odjekuju riječi apostola Jakova: "*Reći će netko: ti imaš vjeru, a ja imam djela! Dokaži mi svoju vjeru bez djela, a ja će ti djelima dokazati svoju vjeru*" (Jak 2,18).

Svaka zajednica ima svoje siromahe, bolesne, nemoćne, potrebite. Taj se popis povećava u vremenima ratova i različitih katastrofa. Ovo se nije događalo samo negdje u povijesti, to je i sadašnjost naše zajednice, na čija vrata kucaju prognanici koji su potrebni naše ljubavi i pomoći. Što koristi - kaže sv. Jakov - da im poželiš mir, a ne pružiš im konak, hranu i odjeću!(usp. Jak 2,14.16).

I ako su postojale dileme i poteškoće na koji način možeš pokazati svoju vjeru, tada ti ovo vrijeme posebno nudi različite mogućnosti, načine i spasonosnu šansu.

Ako pokušavaš sakriti svjetlo samo za sebe, pretvorit ćeš svoj život u tamu ako želiš zadržati toplinu kojom te Isus grije, ubrzo ćeš se zalediti, ako želiš sam uživati u svojim dobrima, uskoro ćeš osiromašiti.

Ako možeš mirne duše jesti kruh, ne obazirući se pokraj sebe na molećive oči gladnoga, tada Krist ne traži ništa od tebe jer je odavna prošao pokraj, ne mogavši ući u tvoj život, pošto se vrata tvog doma otvaraju jedino iznutra.

No, ne vjerujem da si došao do kraja slijepo ulice, okreni se oko sebe i od sebe, izlaz se nalazi u djelotvornoj ljubavi prema bližnjemu i toga ćeš trenutka radosno otkriti da je Isus oduvijek stajao nemetljivo pokraj tebe.

Svi smo Isusovi

Pavao među poganima

Današnje prvo čitanje opisuje što se dogodilo druge subote Pavlova i Barnabina djelovanja u Antiohiji Pizidijskoj. Između prve i druge rečenice našega odlomka izostavljen je čitav Pavlov govor (rr. 15-42) u kojem je u antiohijskoj sinagogi uspješno propovijedao o Isusu Kristu, tako da su ljudi izlazeći iz sinagoge molili i Pavla i Barnabu da im iduće subote opet o tome govore.

No, Luka nam u svom spisu ne donosi Pavlova govora okupljenom mnoštvu, nego opisuje reakciju Židova koji su se suprotstavljali njegovim riječima. Tako se među Pavlovim i Barnabinim slušateljima stvaraju dvije skupine. Prva su Židovi koji odbacuju riječ Božju, a druga su pogani koji je prihvataju. Tu paradoksalnu situaciju Pavao argumentira tekstrom iz Knjige proroka Izajije (49,6) u kojem prepoznaje svoje poslanje navjestitelja spasenja poganima po svem svijetu. Od ovoga događaja u Antiohiji Pizidijskoj Pavlovo djelovanje krenulo je u tom smjeru sve do konca njegova života.

Spašeni

Premda Knjiga Otkrivenja obiluje slikama zbog kojih imenica apokalipsa i pridjev apokaliptički u svakodnevnom govoru imaju prizvuk koji ulijeva jezu, zapravo se radi o knjizi koja govorи o neusporedivoj prevlasti dobra nad zlom. Primjer tomu je i ovaj odlomak koji se nalazi u kontekstu otvaranja šestoga pečata knjige koju je Jaganjac uzeo iz ruke Onoga koji sjedi na prijestolju te je pečat po pečat otvorio.

Kad se otvorio šesti, pretposljednji pečat, nastupio je potres i ostali prirodni katastrofичne pojave koje prate »Onaj Dan« u koji će se suditi svijetu (6,1-17). No, puno veći dio teksta koji opisuje otvaranje šestoga pečata posvećenje slavlju onih koji su spašeni od tih eshatoloških nevolja. Pisac Knjige Otkrivenja dijeli ih u dvije skupine. Prva se odnosi na sto četrdeset i četiri tisuće opečaćenih iz svih Izraelovih plemena, pri čemu njihov broj ima simbolično značenje. Riječ je, naime, o ishodu koji nastaje množenjem $12 \times 12 \times 1000$ pri čemu broj dvanaest označuje dvanaest plemena, a tisuća je broj koji zapravo označuje nepregledno mnoštvo. Druga skupina, o kojoj je riječ u odlomku našega čitanja,

Prisciline katakombe, *Dobri pastir*, <https://wiki.eanswers.net/sl>

odnosi se upravo ne veliko neprebrojivo mnoštvo iz svih naroda svijeta. To su oni koji su »ubijelili svoje haljine u krvi Janjetovoj«. Ta nelogična (krv nije bijela), ali za Knjigu Otkrivenja tipična slika uz koju se još spominje da su nosili u rukama palme, ponajprije navodi na pomisao da je riječ o onima koji su podnijeli mučeničku smrt za Isusa Krista, i sada su za to nagrađeni. No, palme u ovom slučaju nisu simbol mučeništva nego je riječ o slici preuzetoj iz slavlja Blagdana sjenica kada je narod mašući palmama u rukama slavodobitno ulazio u Hram. Isto tako, budući da se o mučenicima izričito govori pri otvaranju petog pečata, bezbrojno mnoštvo u ovom tekstu trebamo razumjeti kao sve one koji su za svoga života naslijedovali Jaganjca, Isusa, kao svoga pastira. To naslijedovanje na koncu ih je dovelo pred prijestolje posred kojega stoluje Jaganjac koji svoje stado napaja na izvoru života.

Dobri pastir

Ovaj kratki odlomak iz Isusova odgovora Židovima koji su ga pitali da im otvoreno kaže je li on Krist, nastavak je Isusove besjede o sebi kao Dobrom Pastiru čemu je posvećeno gotovo čitavo deseto poglavlje Evanđelja po Ivanu.

Može se reći da je ovo svojevrsni zaključak te besjede jer se govori o konačnom cilju na koji stižu ovce koje slušaju Isusov glas i idu za njim. Taj cilj je vječni život u zajedništvu s Isusom iz čijeih ruke nitko ne može ugrabiti.

U tom kontekstu Isus govori o svom odnosu s Ocem i izriče temeljnu teološku tvrdnju: »Ja i Otac jedno smo.« Ta je rečenica kolikogod jednostavna toliko i složena jer ostavlja slušateljima da sami zaključe o kakvom je jedinstvu između Isusa i Oca riječ. Prema nastavku teksta Židovi koji su ga slušali, shvatili su te Isusove riječi kao hulu, to jest u smislu da sebe izjednačuje s Bogom. No, time su zapravo pokazali da zbog svoje nevjere ne pripadaju njegovu stadu i stoga nisu sposobni spoznati ni Isusov božanski identitet, a to je moguće jedino onima koji ga slijede do kraja.

Služba riječi 271/13

Prvo čitanje: Dj 13, 14.43-52

Obraćamo se, evo, poganima.

Čitanje Djela apostolskih

U one dane:

Pavao i Barnaba krenuše iz Perge i stigoše u Antiohiju pizidijsku. U dan subotni ušli su u sinagogu i sjeli. I mnogi Židovi i bogobojažne pridošlice podoše za njima, koji su ih nagovarali ustrajati u milosti Božjoj.

Iduće se subote gotovo sav grad zgrnu čuti riječ Gospodnju. Kad su Židovi ugledali mnoštvo, puni zavisti psujući suprotstavlјali su se onomu što je Pavao govorio. Na to im Pavao i Barnaba smjelo rekoše: »Trebalo je da se najprije vama navijesti riječ Božja. Ali kad je odbacujete i sami sebe ne smatrate dostojnjima života vječnoga, obraćamo se evo poganima. Jer ovako nam je zapovjedio Gospodin:

*'Postavih te za svjetlost poganima,
da budeš na spasenje do na kraj
zemlje.'*«

Pogani koji su slušali radovali su se i slavili riječ Gospodnju te povjerovaše oni koji bijahu određeni za život vječni. Riječ se pak Gospodnja pronese po svoj onoj pokrajini. Ali Židovi potakoše ugledne bogobojažne žene i prvake gradske te zametnuše progon protiv Pavla i Barnabe pa ih izbaciše iz svoga kraja. Oni pak stresu prašinu s nogu protiv njih pa odu u Ikonij. A učenici su se ispunjali radošću i Duhom Svetim.

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 100, 2-3.5

**Njegov smo narod
i ovce paše njegove.**

Kliči Gospodinu, sva zemljo!
Služite Gospodinu u veselju!
Pred lice mu dođite
s radosnim klicanjem!

Znajte da je Gospodin Bog:
on nas stvori i mi smo njegovi,
njegov smo narod i
ovce paše njegove.«

Jer dobar je Gospodin,
dovijeka je ljubav njegova,
od koljena do koljena
vjernost njegova.

Drugo čitanje: Otk 7, 9.14b-17

Jaganjac će biti pastir njihov i vodit će ih na izvore vodâ života.

Čitanje Otkrivenja svetog Ivana apostola

Ja, Ivan, vidjeh:
Kad eno velikoga mnoštva
što ga nitko ne mogaše izbrojiti,
iz svakoga naroda, i plemena,
i puka, i jezika!
Stoje pred prijestoljem
i pred Jaganjcem
odjeveni u bijele haljine;
palme im u rukama.
I reče mi jedan od starješina:
»Oni dođoše iz nevolje velike
i oprali su haljine svoje
i ubijelili ih u krvi Jaganđevoj.
Zato su pred prijestoljem Božjim i
služe mu dan i noć u hramu njegovu,
i onaj koji sjedi na prijestolju
razapet će šator svoj nad njima.
Neće više gladovati ni žeđati,
neće ih više paliti sunce nit ikakva žega
jer - Jaganjac koji je posred prijestolja
bit će pastir njihov
i vodit će ih na izvore vodâ života.
I otrt će Bog
svaku suzu s očiju njihovih.«

Riječ Gospodnja

Evangelje: Lk 1, 26-38/lv 10, 27-30

Ja ovcama svojim dajem život vječni.

Čitanje svetog Evangelija po Ivanu

Uono vrijeme: Reče Isus:
»Ovce moje slušaju glas moj;
ja ih poznajem i one idu za mnom.
Ja im dajem život vječni
te neće propasti nikada
i nitko ih neće ugrabiti iz moje ruke.
Otac moj, koji mi ih dade,
veći je od svih
i nitko ih ne može ugrabiti
iz ruke Očeve.
Ja i Otac jedno smo.«

Riječ Gospodnja

Slijedi Krista

Blagdan posvećenja Hrama - Hanuka nastao je kao spomen na očišćenje hrama koje je obavio Juda Makabejac, pošto je prethodno 25. kisleva (prosinac) asirski kralj Antioh IV. Epifan oskrvnuo hram prikazavši žrtvu olimpijskom bogu Zeusu (1Mak 1,57; Dn 9,27;11,31).

Juda Makabejac tri godine kasnije svečano posvećuje Hram (2Mak 10,5).

Posebno obilježje tog blagdana bila je upotreba svjetla. Josip Flavije zove ga Blagdanom Svjetla. Židovi su palili pred kućama svjetiljke, dodajući po jednu za svaki novi dan tijekom osam dana.

U Hramu su se svečano palila svjetla na svjećnjaku, svaki dan po jedno novo svjetlo. Taj je svjećnjak imao četiri kraka i zove se hanukka, za razliku od sedmerokrakog svjećnjaka - menore (usp. A.Rebić, Biblijске starine).

Utakvom ozračju nalazimo Isusa kojeg su okružili Židovi. Bilo je zimsko, kišovito vrijeme, pa Isus nije bio na otvorenom prostoru, u predvorju Hrama, nego se nalazi u Salomonovu trijemu. Židovi žele znati tko je on, mučila

ih je neizvjesnost. No, Isus im spočitava njihovo nepovjerenje i nevjenu jer su po njegovim djelima lako mogli doći do odgovora i nutarnjeg duševnog mira. Tko ne vjeruje, ne pripada njegovim ovcama. Poznaje ga onaj tko mu stvarno pripada. Onaj tko sluša njegov glas, taj ga slijedi i prima od njega vječni život, takav ne propada, nego se spašava, takvog drži i štiti ruka nebeskog oca, a Otac je jači od svih. Tako stoji čovjek s vjerom i nevjerom pred odlukom: želi li živjeti ili ne, a život se sastoji u nasljedovanju Krista. Čovjek se nalazi pred odlukom, hoće li izabrati smrt ili život, hoće li biti pribrojen stadu ili lutati izgubljen. Odlučuje se, dakle, o vremenu i vječnosti, o spasu ili propasti, o životu ili smrti.

Tu se ne radi ni o kakvoj neizvjesnosti, sve je je sigurno i jasno. Isus otkriva svoju povezanost i jedinstvo s Ocem, otkriva svojim bićem i djelima svoje božanstvo.

Čovjekov se život sastoji od niza odluka kojima je, više ili manje, vjeran, kojih se, čvršće ili labavije, drži. Velike, životne odluke iziskuju veća odricanja, veće žrtve i upravo po tome dobivaju svoju vrijednost.

Slično je i s kršćaninom koji se, počevši od sakramenata, opredijelio za Krista, želi u svom srcu slušati njegov glas i slijediti ga.

Budući da živimo u ovom svijetu, ponude i glasovi se miješaju, Kristov glas, glas Pastira postaje u nekim situacijama manje razgovijetan, često nas čobani odvedu primamljivim reklamama na krivi put, stišavajući i gušeći u nama Kristov glas. Kršćanske vrednote odlaze na neke sporedne kolosijeka i tamo polako odumiru.

Uskrсли, koji je s nama u sve dane do svršetka svijeta, poziva nas neprestano i premda se osjećamo zalutalo, ostajemo njegovi, nitko nas ne može do kraja ugrabiti.

Kršćanstvo se upravo sastoji u tome da se odlučujemo na slušanje Kristova glasa, a taj glas slijedimo. A znakovi odluke za Krista jest sakramentalni život, život stada sa svojim Pastirom.

Stjepan Harjač

Molitva za duhovna zvanja

Gospodine Isuse Kriste ti sam si nam rekao:
"Žetva je velika ali radnika malo. Molite dakle Gospodara žetve da radnika pošalje u žetvu svoju"

Pogledaj Gospodine potrebe svoje Crkve i daruj joj dovoljan broj svetih svećenika, redovnika i redovnica, koji će vjerno i požrtvovno služiti tvome narodu.

Mnogo je onih koje si pozvao ali tako malo onih koji se radosno odazivaju Tvome pozivu, koji slušaju i čuju Tvoj glas: „Dođi i slijedi me”.

Molimo te, pohodi naše obitelji da budu zajednice ljubavi u kojima roditelji s radošću primaju djecu i pomozi da ona odrastu u prijateljstvu s Bogom te postanu ljudi poslušni nadahnućima Duha Svetoga.

Ohrabri mlade da vjeruju ljubavi i spoznaju veličinu života stavljenog u službu drugima po svećeničkom i redovničkom zvanju, te mnoge privedu k Tebi, jedinome Putu, Istini i Životu.

Ti si Gospodine naša nada u Tebe se uzdamo.

Amen.

Svi su pozvani

Zajednička poruka današnjih misnih čitanja je da su "vrata vjere" otvorena svima koji su spremni kroz njih ući. Isus svoju ljubav nije pridržao posebnoj skupini ljudi. Nudi je svemu čovječanstvu. Za sve je umro. Kršćanin je povlašten svjedočiti Kristovu ljubavlju prema svim ljudima i tako prenosit poruku spasenja.

Vrata vjere

Nakon kamenovanja đakona Stjepana, kršćani iz Judeje sklonili su se u Antiohiju Sirijsku, treći po veličini grad u Rimskom carstvu i glavni grad rimske provincije Sirije. Tu su se Isusovi učenici prvi put prozvali kršćanima.

Iz Antiohije Pavao i Barnaba krenuli su na prvo misijsko putovanje (godine 46. - 49.), obišli Cipar i Malu Aziju i opet se istim putem vratili u Antiohiju. Na tom putovanju

prolazili su kroz mnoge nevolje, Pavao je u Listri bio kamenovan. Svrha povratka istim putem bila je utvrđivanje u vjeri crkvenih zajednica da ne posustanu pred progonima i napadima.

Učinak Pavlova propovijedanja bio je dvojak. Židovi su ga odbacivali ali su ga pogani prihvaćali i pristupali Crkvi. Pavao pozivajući se na redak iz knjige proroka Izajie : " postaviti ću te za svjetlost narodima, a spas moj do nakraj zemlje doneseš." (Iz 49,6) prihvaća propovijedanja poganima kojima Bog otvorí vrata vjere što ostaje doživotna oznaka njegova poslanja.

Nebeski Jeruzalem

Drugo čitanje je iz preposljednjeg poglavљa Otkrivenja. Opisuje se viđenje novog neba i nove zemlje što treba ojačati proganjene vjernike.

Izraz novo nebo i nova zemlja uzet je ii Izajie proroka (Iz 65, 17; 66,22) gdje simbolizira mesijansko doba. U Otkrivenju

Iz Hvalospjeva ljubavi svetoga Pavla

simbolizira potpunu preobrazbu svega stvorenja koje je Krist obnovio i oslobođio od grijeha.

Staro nebo i stara zemlja su uminuli, ni mora više nema. U ranijim viđenjima nebo i zemlja su pobjegli pred licem Božnjim, a grešnici osuđeni. Za okupljene pravednike Bog stvara novo nebo i novu zemlju, ali nema mora koje je u ranijim viđenjima simbol i prebivalište zla.

Novi Jeruzalem urešen kao zaručnica simbolizira Crkvu novi Božji narod sačinjen od svih naroda zemlje. U tom narodu vlada ljubav, nema svađa, patnje, boli, suza ni jauka, jer sve prijašnje uminute ni smrti više nema. Onaj što sjedi na prijestolju, a to je Krist, Sin Božji veli: Evo, sve činim novo!

Nova zapovijed - ljubav

Uivanovu evanđelju Kristova muka poistovjećuje se s njegovom proslavom. Isus je iz ljubavi prema Ocu i ljudima svjesno prihvatio smrt čime je proslavio Oca. Otac iz ljubavi prima Isusa i time ga proslavljuje. Temelj njihove proslave je ljubav. Tu ljubav Isus želi prenijeti svojim učenicima među kojima će postati raspoznajni znak kršćana.

Zapovijed ljubavi postojala je i u Starome zavjetu gdje se ograničavala na ljubav prema sunarodnjaku i pripadniku iste vjere.

Isus je proširuje na sve ljudе i proglašava je sažetkom svih zapovijedi. U tome je novost Isusove zapovijedi ljubavi.

Kad bih sve jezike ljudske govorio i anđeoske,
a ljubavi ne bih imao,
bio bih mјed što ječi ili cimbali što zveči.

Kad bih imao dar prorokovanja i znao sva otajstva i sve spoznanje; i kad bih imao svu vjeru da bih i gore premještao, a ljubavi ne bih imao - ništa sam!

I kad bih razdao sav svoj imutak i kad bih predao tijelo svoje da se sažeže, a ljubavi ne bih imao - ništa mi ne bi koristilo.

Ljubav je velikodušna, dobrostiva je ljubav, ne zavidi, ljubav se ne hvasta, ne nadima se; nije nepristojna, ne traži svoje, nije razdražljiva, ne pamti зло; ne raduje se nepravdi, a raduje se istini; sve pokriva, sve vjeruje, svemu se nada, sve podnosi.

Ljubav nikad ne prestaje.

Prorokovanja? Uminut će.

Jezici? Umuknut će.

Spoznanje? Uminut će.

Asada: ostaju vjera, ufanje i ljubav - to troje - ali najveća je među njima ljubav.

Prvo čitanje: Dj 14, 21b-27

Pripovjediše Crkvi što sve Bog učini po njima.

Čitanje Djela apostolskih

U one dane:

Vratiše se Pavao i Barnaba u Listru, u Ikonij i u Antiohiju. Učvršćivali su duše učenika bodreći ih da ustraju u vjeri jer da nam je kroz mnoge nevolje uči u kraljevstvo Božje. Postavljali su im po crkvama starještine te ih, nakon molitve i posta, povjeravahu Gospodinu u kojega su poverovali.

Pošto su prešli Pizidiju, stigoše u Pamfiliju. U Pergi navijestiše riječ pa siđu u Ataliju. Odande pak odjedriše u Antiohiju, odakle ono bijahu povjereni milosti Božjoj za djelo koje izvršiše.

Kada stigoše, sabraše Crkvu i pripovjediše što sve učini Bog po njima: da i poganima otvori vrata vjere.

Riječ Gospodnja

Otpjevni psalam: Ps 145, 8-13b

*Blagoslivljat ču dovijeka
ime tvoje, Bože, kralju moj!*

Milostiv je i milosrdan Gospodin, spor na srdžbu, bogat dobrotom. Gospodin je dobar svima, milosrdan svim djelima svojim.

Nek te slave, Gospodine, sva djela tvoja
i tvoji sveti nek te blagoslovju!
Neka kazuju slavu tvoga kraljevstva,
neka o sili tvojoj govore.

Nek objave ljudskoj djeci silu tvoju
i slavu divnoga kraljevstva tvoga.
Kraljevstvo tvoje kraljevstvo je vječno,
tvoja vladavina za sva pokoljenja.

Drugo čitanje: Otk 21, 1-5a

Otrt će im Bog svaku suzu s očiju.

Čitanje Otkrivenja svetog Ivana apostola

Ja, Ivan,
vidjeh novo nebo i novu zemlju
jer – prvo nebo i prva zemlja uminu;
ni mora više nema.
I sveti grad,
novi Jeruzalem, vidjeh:
silazi s neba od Boga,
opremljen kao zaručnica
nakićena za svoga muža.
I začujem jak glas s prijestolja:
»Evo šatora Božjeg s ljudima!
On će prebivati s njima:
oni će biti narod njegov,
a on će bit Bog s njima
I otrt će im svaku suzu s očiju
te smrti više neće biti,
ni tuge, ni jauka, ni boli više neće biti
jer – prijašnje uminu.«
Tada onaj što sjedi na prijestolju reče:
»Evo, sve činim novo!«

Riječ Gospodnja

Evangelje: Iv 13, 31-33a.34-35

Zapovijed vam novu dajem: Ijubite jedni druge!

Čitanje svetog Evangelija po Ivanu

Pošto Juda izide iz blagovališta,
reče Isus:
»Sada je proslavljen Sin Čovječji i Bog
se proslavio u njemu!
Ako se Bog proslavio u njemu,
i njega će Bog proslaviti u sebi,
i uskoro će ga proslaviti!

Dječice,
još sam malo s vama.
Zapovijed vam novu dajem:
ljubite jedni druge;
kao što sam ja ljubio vas,
tako i vi ljubite jedni druge.
Po ovom će svi znati
da ste moji učenici:
ako budete imali ljubavi
jedni za druge.«

Riječ Gospodnja

Novost

Krist je svojim životom donio novost. Sve je činio novo i na novi način. Kada bismo u jednu riječ trebali zbiti Isusovo djelovanje, najbolje bismo ga okarakterizirali riječju *novost*. Mi, Bogu hvala, živimo u Novom Savezu i navikli smo se na ono što je prvim kršćanima i njihovim suvremenicima bilo novo i snažno naučavanje.

Sabraše Crkvu i pripovjediše sve što Bog učini po njima

Novost koja je nastala u Crkvi je bila Isusova zapovijed o jednakosti svih članova Crkve. I o tome da onaj tko želi biti prvi bude sluga svima. Zajedništvo prve Crkve se očitovalo i u zajedničkoj brizi za Zajednicu.

Mi živimo u vremenu duboke podijeljenosti Crkve. Crkva se podijelila na vjerske službenike i takozvane obične vjernike. Crkva se podijelila na stručnjake u pitanjima vjere i one koji imaju površno znanje. A Crkva je samo jedna. I svaki član Crkve je pozvan sudjelovati cijelim svojim bićem u životu Crkve.

Nemoguće je i zamisliti pasivnoga vjernika. A, nažalost, svjedoci smo da je prečesto veoma stvarno ono što je i nezamislivo. Stoga nam valja ponovno posvjestiti istinu tko je Crkva i što znači biti kršćanin.

Da nam je kroz mnoge nevolje uči u Kraljevstvo Božje

Druga istina koja nam je zapisana u današnjim biblijskim čitanjima je svijest da pripadnost Bogu i Crkvi nije rješenje protiv svih muka i problema. Dok neke druge religije propovijedaju sreću, ispunjenje i život bez briga, mi kršćani znamo da bez križa nema života. I da nam je moguće uči u kraljevstvo Božje samo živeći na zemlji. A to je život sastavljen i od radosti i od mnogih nevolja.

Uvredljivo je promatrati mnoge koji prozivaju Boga zbog svojih neuspjeha ili nesreća. One koji misle da mogu osigurati sreću i blagostanje zapaljenom svijećom, turističkim hodočašćem, sumnjivim pobožnostima ili obećanim postotkom. S Bogom se uspostavlja odnos ljubavi, a ne odnos trgovine.

Ljubite jedni druge

Ipak, najveća novost koju nam je Krist donio je zapovijed ljubavi. Aktivne ljubavi koja prva djeluje. Kao što Bog ne želi da s njime uspostavimo odnos u kojemu ćemo trgovati ili odmjeravati uloge i dobitke, tako ne želi ni da među onima koji su njegovi bude takav odnos. Bog nas potiče na ljubav. Zapovijeda nam da ljubimo.

I ta ljubav je neupitna i nedokidiva. Ne postoji iznimki u ljubavi. Ne možemo nekoga povremeno voljeti, jednako tako se kršćanska ljubav odnosi na svakog

pojedinog čovjeka. Iznimke nisu ni oni koji nama misle ili čine zlo. Bog nam zapovijeda da ljubimo baš svakog čovjeka.

I upravo po našoj djelotvornoj i beziznimnoj ljubavi znat će se jesmo li Kristovi učenici ili nismo.

Služba riječi 271/13

Rimske katakombe, Isus poučava učenike, <https://www.pinterest.com>

Crkva u apostolsko vrijeme

Daljnje širenje kršćanstva do trećeg stoljeća

Na upadljivo brzom širenju kršćanstva, koje je po sebi i tajna milosti, doprinijeli su mnogi čimbenici. Povijest apostola pokazuje u koliko snažnoj mjeri je židovstvo u dijaspori bilo s početka snažan posrednik kršćanskog naviještanja. Posvuda se Pavao obraća najprije na židovskim općinama, kojih je bilo po čitavom rimskom carstvu. Na osobit odaziv nailazile su njegove propovijedi kod „bogobojaznih pogana“, odnosno kod onih skupina koje su se iznutra priključile židovstvu a da mu izvana nisu pripadale; prelazeći taj most evanđelje je uskoro stiglo do pravih pogana.

Osim Pavla i drugi su apostoli sudjelovali u vjerovjesništvu. Na žalost, o njihovoj djelatnosti ne znamo nikakvih sigurnih pojedinosti. Ono što nam kasnije legende pripovijedaju o tome, nema vrijednosti. A obratno, sa sigurnošću se može tvrditi da se ne može objasniti kako bi bez intenzivnog misionarenja kršćanstvo već u drugom stoljeću bilo rašireno u svim rubnim zemljama Sredozemnog mora i odanle prodiralo i u najudaljenija područja

rimskog carstva. Od samog početka, pored praapostola, bilo je ljudi koji su po svome pozivu bili misionari, apostoli u širem smislu. Ali, ni oni se ne smiju smatrati jedinim nositeljima kršćanske misije. Svi kršćani ukupno su djelovali u svijetu koji ih je okruživao i naviještali evanđelje Isusa Krista. Tako je radosna poruka o spasenju putovala s trgovcima, vojnicima i propovjednicima duž cesta. Na ključnim prometnim točkama, u gradovima, nastajale su prve općine. Pod okriljem „Pax Romana“ u jedinstveno okupljenom imperiju moglo je kršćanstvo sve do kraja drugog stoljeća po čitavom civiliziranom svijetu, po cijeloj „ekumeni“, uhvatiti čvrsto korijenje.

Težište širenja nalazilo se na Istoku. O Bitiniji u Maloj Aziji imamo nesumnjivo svjedočanstvo poganskog carskog namjesnika, senatora i konzula Plinija Mlađeg (godine 100.), koji je kao carski namjesnik od 111.- 113. upravljao Bitinijom i Fontom i ondje naišao, oko 112. godine, na tako velik broj kršćana da je morao cara Trajana pitati kako da se prema tim ljudima drži. Plinije piše: „*Činilo mi se da je stvar vrijedna da se o njoj pita napose zbog velikog broja onih kojima bi se moglo suditi. Jer veoma će mnogo ljudi svih*

<https://hr.play-azlab.com>

Plinije Mlađi

Gaius Plinius Caecilius Secundus Minor, Gaj Plinije Cecilije Sekundo Mlađi, rimski državnik, govornik i pisac. Rođen je u Comu, 61. ili 62., a umro oko 113. Nećak Plinija Starijega, koji ga je oporukom posinio, pa je zato nosio ujakovo ime. Obnašao različite dužnosti: među ostalim, bio je (100) prefekt državne riznice (consul suffectus), potom prokurator u Bitiniji (oko 111. do 113).

doba, staleža i roda doći u opasnost. To praznovjerje (kršćanstvo) nije zahvatilo samo gradove nego i sela i pokrajine. Ono se može zaustaviti i tome se može pomoći; sad se već može vidjeti da ljudi ponovno posjećuju hramove koji su već bili gotovo sasvim pusti; da svečanosti, koje se više uopće nisu slavile, sada ponovo svetkuju i da ponovo počinju kupovati za žrtvene životinje hrana, za koju se prije teško kupca nalazilo. Iz ovog se može vidjeti kako se ljudi mogu ponovo dovesti natrag, samo kad im se pruži prilika za povratak“ (Plinije, epistola 96).

I evo, kad se ta slika mogla vidjeti u zemljama na Crnom moru, onda se ne smijemo čuditi što u zapadnim

Književni je život započeo govorima na sudu, koje je i objavio, no od njegova govorništva sačuvao se samo Panegirik (Panegyricus) caru Trajanu (uvršten na prvo mjesto u zbirci od 12 Latinskih pohvalnih govorova – Panegyrici Latini). Zna se da je pisao i pjesme (elegije, epigrame i dr.), no glasovit je po svojim Pismima (Epistulae), dragocjenu kulturnopovijesnom vrelu koje opseže 9 knjiga. Premda ne doseže Cicerona, svoj uzor, vrstan je stilist. Njegova su pisma bila namijenjena javnomu čitanju i obuhvačaju velik broj tema (portrete osoba, opis zgrada i krajolika, uspomene i anegdote, filozofske sadržaje, politički i književni život Rima i dr.). Znamenita su dva pisma upućena Tacitu u kojima je kao očevidec opisao erupciju Vezuva 79. i smrt svojega ujaka. Osobito se ističe knjiga Pisma Trajanu (Epistulae ad Traianum), koja je slao caru za službovanja u Bitiniji i koja su važan dokument o životu u toj pokrajini i povijesti ranoga kršćanstva.

<http://enciklopedija.hr>

pokrajinama Male Azije i Sirije već potkraj prvog stoljeća nije bilo značajnog grada koji ne bi imao kršćansku zajednicu. Te zajednice zahvaljuju svoj osnutak uglavnom djelovanju apostola (Pavla). Već u drugom stoljeću bilo je ondje gradova u kojima su kršćani bili u većini. Samo se tako i može razumjeti da je u drugoj polovini tog stoljeća montanstvo postalo u Frigiji neka vrsta pučkog pokreta koji je obuhvatio čitavu zemlju. Još nisu progoni kršćana bili završili a već, po svemu sudeći, krajem trećeg stoljeća ima gradova u kojima je čitavo stanovništvo kršćansko. U tim se gradovima nije ni strašan Dioklecijanov progon mogao više provesti.

Iz Male Azije i Sirije prodrlo je kršćanstvo u Mezopotamiju. Edesa je postala misijsko središte, a kad je kralj Edese Abgar sa svojom obitelji prešao na kršćanstvo (oko godine 200), već je daljnje pokrštavanje bilo u punom jeku. U Dura-Europu, na gornjem Eufratu, pronađena je najstarija sačuvana kršćanska kapela; to je obredna prostorija bogato urešena freskama s motivima iz Biblije; nastala je oko godine 232.

Nemamo, na žalost, izvora o početcima kršćanstva u Egiptu. Sve okolnosti, međutim, ukazuju na to da ni onamo nije kršćansko misionarenje stiglo mnogo kasnije. Aleksandrija je bila njegovo izlazište i postala je duhovno središte, napose po slavnoj teološkoj školi. Kad je biskup Demetrije Aleksandrijski (188. - 231.) mogao provesti organizaciju egipatske Crkve pa kad je niknulo stotinu biskupskih stolica, onda se zaista nameće zaključak da su u to vrijeme široki slojevi već bili prešli na kršćanstvo.

Na Zapadu je Rim bio crkveni centar. Papa Fabijan je sredinom trećeg stoljeća preuređio gradsku kršćansku zajednicu, po čemu možemo procijeniti broj kršćana u to vrijeme na više desetaka tisuća. Car Decije (249. - 251.) je brojnost rimske općine smatrao tako opasnom da je, kako se priča, izjavio kako ga više uznemiruje vijest o izboru novog rimskog biskupa negoli o tome da se protiv njega digao novi carski pretendent (Ciprijan, epistola 55,9). Usprkos svim teškoćama i progonima rimska općina se snažno razvijala. Euzebij izvještava da se godine 251.

okupilo u Rimu šezdesetak italskih biskupa na sinodu koja je osudila protubiskupa Novacijana (Euzebij, KG VI, 42,2).

U sjevernoj Africi kršćanstvo je već u drugom stoljeću bilo jako rašireno. Prvu sigurnu vijest o tome imamo, istina, tek iz izvještaja o mučeničkoj smrti kršćana u Scilijumu (u Numidiji) oko godine 180. Iz Tertulijanovih spisa (Tertulijan je umro poslije godine 220. u Kartagi) razabiremo da je kršćana u godini 212. bilo veoma mnogo u sjevernoj Africi (Tertulijan, Ad Scapulam, 2,5). Biskup Agripin mogao je oko godine 220. skupiti oko sebe sinodu s više od sedamdeset biskupa; dvanaest godina kasnije bilo ih je već devedeset, a potkraj trećeg stoljeća gradovi su, po svemu sudeći, bili uglavnom kršćanski.

U Galiji je Marseille vjerojatno već u prvom stoljeću imao kršćansku zajednicu. U drugom stoljeću značajne su općine gradova Lyon i Vienne u dolini Rhone. Godine 117. u Lyonu, četrdeset i devet kršćana umrlo je mučeničkom smrću. U trećem stoljeću raste broj kršćanskih općina u čitavoj Galiji. Prema Ireneju Lionskom (umro oko 202. godine), u rimskoj Germaniji bilo je već u njegovo vrijeme kršćanskih zajednica (Irenej, Adv. haereses 1,10,2). Arheološka istraživanja potvrđuju da su u trećem stoljeću postojala kršćanska obredna mjesta u Trieru, Koelnu, Bonnu i u južnoj Njemačkoj u Augsburgu. Svakako, kršćanstvo se u rimskim gradovima Germanije učvrstilo tek u četvrtom stoljeću. Imo dokaza o tome da je koelnski biskup Materno (Maternus) sudjelovao na rimskoj sinodi godine 313. i

Freska svetoga Pavla i Tekle otkrivena u rimskim katakombama 2010. godine, <https://book.hr>

da je godinu dana kasnije bio u Arlesu; ondje je s ostalim sudionicima potpisao sinodalne akte. I tri britanska biskupa bila su godine 314. u Arlesu.

Izvan Rimskog Carstva bilo je oko godine 226. dvadesetak biskupija na području Tigrisa. Armenija je pod kraljem Trdatom II. oko godine 280. najvećim dijelom pokrštena i mogla se potkraj trećeg stoljeća smatrati kršćanskom zemljom. Iako se to ne može sigurno dokazati, moguće je ipak da je u Indiji već Toma apostol prvi propovijedao evanđelje. Vjerojatnije je, međutim, da su kršćansku vjeru donijeli onamo kasnije, i to iz Perzije, i da ime „Tomini kršćani“ ne potječe od sv. Tome apostola, nego od Mara Tome iz 8. stoljeća.

Taj nas zaista impozantni pregled ne smije zavesti pa da broj kršćana u to vrijeme smatramo suviše velikim. Statističke podatke o tome ne možemo utvrditi. Sve su to samo pokušaji da se broj kršćana približno ocijeni, a takvi su pokušaji uvijek problematični. Ludwig von Hertling je pokušao takvu procjenu zasebno za rimski Istok, a posebno za

Zapad (ZKTh 58 [1934] i 62 [1938]) pa je dobio ove rezultate:

U *Zapadnom Rimskom Carstvu* oko godine 100. bilo je vjerojatno samo nekoliko tisuća kršćana; oko godine 200. bilo ih je već nekoliko desetaka tisuća, oko godine 300. oko 2 milijuna, a oko godine 400. možda već 4 do 6 milijuna.

O *Istočnom Rimskom Carstvu* jedva se nešto iole sigurno može i naslutiti za prva tri stoljeća; oko godine 300. bilo je možda 5 do 6 milijuna kršćana, oko godine 400. možda ih je bilo 10 do 12 milijuna. Na istoku Carstva bilo je kršćanstvo mnogo snažnije rašireno negoli na zapadu. Ako se ti brojevi usporede sa sveukupnim stanovništvom rimskog imperija, koje je oko godine 200. iznosilo oko 70, a oko godine 300. samo oko 50 milijuna, onda se može razabratи da su kršćani bili samo slaba manjina. Pogotovo su izvangradska područja još dugo bila poganska (pagus, pagani [selo, seljaci] = pogani).

tz-vrsi.hr

Hrvatska marijanska svetišta

Gospa od Zečeva

Gospa od Zečeva svetkovina je Majci Božjoj povezana uz najstariji hrvatski kršćanski grad Nin.

Ime svetkovine potječe od naziva istoimenog otoka Zečeva, koji se nalazi desetak kilometara sjevernije od grada Nina. Cestom se do otočića dolazi izravno preko mjesta Vrsi, koje je udaljeno od Nina svega 3 kilometra. Do samog otočića automobilom je potrebno svega nekoliko minuta ali je ustaljen običaj, da se do svetišta dolazi pješice. To je dio zavjeta kojim Ninjani i svi dobromanjernici odaju počast Majci Božjoj.

Detaljnije povijesne činjenice i kronologiju moguće je pronaći u arhivu nadbiskupije zadarske gdje su među ostalom građom pohranjene crkvene i matične knjige stare ninske biskupije koja je ukinuta 1838.g.

Povijest

Cjelokupna priča o Gosi od Zečeva započela je još davne 1335., kada se javlja prvi pisani spomen o imenu samog otočića na kojem su živjeli redovnici.

Kroz 15. stoljeće na prostorima sjeverozapadne Dalmacije, događaju se prve najezde Turaka. To se direktno odrazilo i na funkciju grada Nina i njegovog stanovništva. Najveće navale događale su se tada od 1468.g. pa do 1500.g.

Godine 1493., dogodila i krvava Krbavska bitka, kojom je poraženo hrvatsko plemstvo te je nekoć slavna hrvatska zemlja spala na ostatke ostataka. Ali, 1500.godine dogodilo se da su Turci bili suzbijeni u okolini Nina te su za osvetu upali na sam otočić Zečeve te poubijali redovnike i srušili kapelicu, koja je tu bila sagrađena.

Kip Gospe od Zečeva, koji je ranije već tu bio postavljen u znak čašćenja, bio je odnesen.

Ninski biskup Juraj Divnić (1440 - 1530.) uspio je opet sagraditi kapelu.

U susjedstvu Zečeva, postojalo je seoce Jasenovo, nedaleko od Vrsi. Ostaci su i danas vidljivi. U njemu je živjela Jelena Grubišić, udovica Marina. Bila je obična žena iz puka te je živjela od stočarstva i poljoprivrede. Tako je svoju stoku dovodila na ispašu do samog otočića.

Za vrijeme ponovnih turskih napada početkom 16. stoljeća Nin je nekako odolijevao osmanskoj pošasti.

Udovica Jelena tada je prvi put doživjela iskustvo direktno povezano sa svetkovinom. U noći 9. travnja 1516., Jeleni se prikazao u njezinoj kući redovnik (fratar). Zapovijedio joj je da treba poći u crkvu Gospe od Zečeva, gdje će joj biti navješteno što ima proglašiti da se učini u Gospinu čast, kako Bog ne bi poslao bičeve svoje na kršćane. No Jelena je u tom trenutku mislila da joj se pričinja, te je odlučila prešutjeti taj događaj. No Božja providnost je učinila svoje.

Dana 5. svibnja 1516. ponovno je Jelenia Grubišić imala ukazanje, ali ovaj put nije joj se ukazao fratar, nego joj se ukazala sama Gospa na otoku s porukom: "Ja sam ostavila potpuno proštenje grijeha u crkvi na Zečevu svakog ponedjeljka. Ali zato valja postiti jedan ponedjeljak o kruhu i vodi i činiti reći misu u crkvi sv. Jakova, u kojoj mi je drago, da me štiju, kao u crkvi u Zečevu."

Jelena je odlučila prekinuti zavjet šutnje te je otišla do Nina i sve rekla biskupu Divniću.

Nekim čudom (ne zna se kako) kip se vratio na otočić, u kapelu koju je biskup dao obnoviti.

Krajem 16. stoljeća nastupila su još teža vremena za Nin. Za vrijeme Ciparskog rata 1570.godine, Nin je spaljen. Kip je ponovo nestao, ali do 1587., kip je prenesen u Nin.

Za vrijeme Kandijskog rata (1645.-1669.), Nin je ponovno spaljen te je kip 16. travnja 1646., iz Nina prenesen u Zadar.

Nadbiskupska crkva u Ninu bila je srušena. Do 1673., crkva je obnovljena te se kip iz Zadra vraća u Nin.

Od 1674., Ninjani i ostali puk časte Gospu poznatiju kao i Gospa od Zečeva, kao znak zahvale što se Nin i narod ninskog kraja spasio od turskih navalja.

U današnjem vremenu, Ninjani i gosti časte Gospu od Zečeva svake godine drugog ponedjeljka u svibnju.

Svetkovina se otvara misnim slavljima u nedjelju, a u ponedjeljak se tradicionalno ide na sam otočić.

Ninjani najčešće odlaze malim brodićima (kaićima) preko ninske vale te se kip Majke Božje prevozi u malo većoj brodici.

Zašto je svibanj posvećen Mariji

U svibnju se na poseban način pučka religioznost obraća Božjoj Majci. Dok je prilično neizvjesno podrijetlo običaja da se najljepši mjesec u godini posvećuje Bogorodici, njegovo je značenje mnogo dohvatljivije. Radilo bi se o pokršćanjenju poganskih svečanosti slavljenja proljeća na cijelom europskom kontinentu, pa su se tako, na primjer, u antičkom Rimu sredinom proljeća pripredavale svečanosti u čast Flore, božice cvijeća.

U hrvatskom jeziku, svibanj je dobio ime po biljci koja se zove svib(a). Biljka cvate bijelim cvjetovima u tom mjesecu. U mnogim jezicima ime je dobio od grčkog – Μαίος, i latinskog – maius). Prvobitno značenje je bilo posvećeno razvoju, u Rimskom kalendaru bio je treći mjesec u godini, u kojem se priroda budila, razvijala i cvjetala. Svibanj je svakako najljepši proljetni mjesec, kada je priroda u punom cvatu.

Čini se da je prvo povezivanje Božje Majke i mjeseca svibnja zabilježeno u Španjolskoj na prijelazu iz 13. u 14. stoljeće. Neposredno nakon toga dominikanski mističar Henrik Suso spominje vijenac od ruža koji se u to vrijeme postavlja pod Gospine noge, običaj koji se s vremenom sve više proširio. U Italiji su tijekom 16. stoljeća počele nicati razne pobožnosti vezane uz mjesec svibanj, a u 18. stoljeću imamo već i knjižicu-molitvenik jednog isusovca pod naslovom "Marijin mjesec ili mjesec svibanj", u kojoj su sabrane različite molitvene prakse tog vremena, ukrašavanje Gospinih kipova i slika, moljenje krunice i pjevanje Litanija

lauretanskih, tipičnog molitvenog izraza ovog mjeseca, kada pobožni vjernik izražava svoje posebno štovanje Božjoj Majci, neposredno nakon što je proslavljen blagdan Gospodinova uskrsnuća i Uzašašća. Sve ove pobožnosti imale su više privatan negoli javan karakter sve do 18. stoljeća, kada je temeljito izvršena promjena i slavljenje svibnja prošireno u cijelom katoličkom svijetu.

Što se tiče Litanijsa lauretanskih, molitvenog niza u čast Božje Majke, koje nose ime po glasovitom marijanskom svetištu Loreto (na latinskoj verziji: Lauretum), prvi put su zabilježene u današnjem obliku u molitveniku koji je 1551. tiskan u Dilingenu, vjerojatno pod utjecajem isusovca sv. Petra Kanizija. Još starija verzija sačuvana je u misalu koji su armenski monasi ispisali u Avignonu sredinom 14. stoljeća. Ovi su monasi imali svoju zajednicu u Anconi, nedaleko od poznatog Loreta, po čemu bi i ovaj omiljeni molitveni izraz dobio popularno ime, gdje se različite prošnje prate uvijek istim zazivom, što je bilo posebno dostupno nepismenim vjernicima, koji su predstavljali većinu u crkvama.

U katoličkom svijetu i u hrvatskom narodu dobro je poznata tradicija moljenja krunice BDM-e. Molitvom Mariji izražavamo svoje sinovsko pouzdanje i stavljamo ga pod njezin zagovor. Kao što majka ljubi svoje dijete, tako i Marija svojim plaštem štiti svakoga tko se njezinu zagovoru utječe. Dobro nam je poznata izjava "Po Mariji k Isusu". Upravo je Marija najsigurniji put dolaska do Isusa, po njezinu zagovoru Isus svraća svoj pogled na nas i udjeljuje nam brojne milosti.

Mali vjeronaučni leksikon

Ivan Bosco

Ivan Bosco, svećenik, osnivač salezijanaca (Becchi, 1815 - Torino, 1888). Podrijetlom iz siromašne seoske obitelji, školovao se uz rad. Kao mladi svećenik zbrijavao je zapuštenu mladež te im omogućivao školovanje. Kako bi proširio svoj rad osnovao je 1846. Oratorij sv. Franje Saleškoga, a s Marijom Mazzarello Družbu sestara Marije Pomoćnice i Društvo salezijanskih suradnika (1876). U mnogim su zemljama Europe i Južne Amerike njegovi sljedbenici otvarali škole i domove za mlade, odgajali ih i pripremali za život. Pisao je knjige (Povijest Italije), posebice teološke i pedagoške, namijenjene mladeži. Dao je poticaj za kasniju veliku izdavačku djelatnost u Torinu (SEI). Papa Pio XI. proglašio ga je blaženim 1929. i svetim 1934. Zaštitnik je naučnika. Njegova kongregacija ima u svijetu 18000 članova, a u Hrvatskoj 120.

Najistaknutiji pedagog XIX. st.

Izaija

Izaija (hebrejski יְשַׁעַיָּהוּ Ješa 'jaku, Jahve spašava), starozavjetni prorok, jedan od četvorice velikih proroka. Podrijetlom iz ugledne plemićke obitelji, blizak kraljevskoj kući. Rodio se 765.g.pr.Kr. u Anatotu, desetak kilometara udaljen od Jeruzalema. Počinje djelovati s dvadeset i pet godina (740. pr. Kr.) i djeluje do 701. godine prije Krista u vrijeme judejskih kraljeva Uzije, Jotama, Ahaza i Ezekije. Naviještao je veličanstvenost Božju i potpuno povjerenje u Boga. Ukazivao na nepravdu u društvu i gajio nadu u dolazak Mesijin. Podržao je Ezekijinu vjersku i nacionalnu reformu i njegov otpor asirskom kralju Sanheribu. 2.

Izaija, starozavjetna proročka knjiga (kratica Iz). Dijeli se na tri dijela:

Prvi Izaija (Protoizaija), poglavlja 1-39, taj dio knjige pripisuje se povjesnom proroku Izajiji

Drugi Izaija (Deuteroizaija) poglavlja 40-55 kao i Treći Izaija (Tritoizaija) 56-66. djelo su jednog ili više nepoznatih proroka iz kasnijeg razdoblja.

U Izajiji Bog se označuje kao Svetac Izraelov; naglašava se Božja različitost i transcendentnost, mesijanski i eshatološki duh.

Knjiga je postojala u sadašnjem obliku pronađena je 1947. godine Kumranu. Pronađeni svitak potječe iz drugog stoljeća prije Krista.

Izaija je najčešće citirani starozavjetni prorok u Novome zavjetu.

NAŠI POKOJNI

DANILO MIHIĆ,

PU primorsko - goranska, Pulac, Rijeka, 13. svibnja 1992.

IVAN IVANIŠIĆ,

PU osječko - baranjska, 15. svibnja 1992.

SVETO DENONA,

PU zadarska, Zadar, 23. svibnja 1992.

DRAŽEN SABLJIĆ,

PU vukovarsko - srijemska, Županja, 21. svibnja 1993.

SINIŠA KIĆAN,

PU požeško - slavonska, u službi, Toranj, 12. svibnja 1994.

STJEPAN TURKALJ,

PU požeško - slavonska, u službi, Toranj, 12. svibnja 1994.

VLADIMIR KULAŠ,

MUP, Bakar, 12. svibnja 1995.

ZORAN BENKOVIĆ,

PU sisačko - moslavačka, Rajčići, 13. svibnja 1995.

MARINKO ADŽIĆ KAPITANOVIĆ,

PU zadarska, Pakoštane, 16. svibnja 1995.

IVAN ĆURKOVIĆ,

PU zadarska, Pakoštane, 16. svibnja 1995.

OLIVER PEŠIĆ,

PU zadarska, Pakoštane, 16. svibnja 1995.

MARKO BEŠLIĆ,

PU splitsko - dalmatinska, Okučani, 19. svibnja 1995.

NADA DUPER,

PU bjelovarsko - bilogorska, Bolest, 22. svibnja 1995.

POČIVALI U MIRU